

Plenum

Onsdag 24.4.2024 kl. 14.14—22.57

6. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om utvidgning av arbetslöshetskassornas uppgifter

Regeringens proposition RP 40/2024 rd

Remissdebatt

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 6 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talman konferensen föreslår att ärendet remitteras till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet, som grundlagsutskottet och social- och hälsovårdsutskottet ska lämna utlåtande till.

För debatten reserveras i detta skede högst 30 minuter. Om vi inte inom denna tid hinner gå igenom talarlistan avbryts behandlingen av ärendet och fortsätter efter de övriga ärendena på dagordningen. — Minister Satonen, varsågod.

Debatt

15.43 Työministeri Arto Satonen (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tällä esityksellä työttömyyskassoille annetaan mahdollisuus tarjota jäsenilleen työllisyyttä tukevia palveluita. Tällä hetkellä työttömyyskassojen tehtävät on määritelty työttömyyskassalaissa tyhjentävästi, eivätkä kassat saa harjoittaa muuta kuin työttömyyskassalaissa tarkoitettua toimintaa. Näin ollen työttömyyskassat eivät nykyisin saa osallistua jäsentensä työllisyyden tukemiseen.

Esityksessä ehdotetaan, että työttömyyskassa voisi jatkossa tarjota työnvälitystä, tietoa, neuvonta- ja ohjauspalveluita, asiantuntija-arviointeja, valmennuksia sekä muita näihin verrattavissa olevia palveluita jäsentensä työllisyyden tukemiseksi. Kassan palvelut eivät korvaisi julkisia työvoimapalveluita vaan täydentäisivät niitä. Jatkossakin työttömyyskassojen pääasiallinen ja tärkein tehtävä olisi ansioturvan ja siihen liittyvien ylläpitokorvausten järjestäminen jäsenilleen. Kassan tarjoamat palvelut perustuisivat vapaaehtoisuuteen.

Esityksessä ei siis ehdoteta kassoille uutta lakisääteistä tehtävää. Jokainen kassa voi itse päättää, ryhtyykö se tarjoamaan työllisyyttä tukevia palveluita. Pääösvalta asiassa on kassan jäsenistöllä kassan kokouksen kautta. Myös palveluihin osallistuminen perustuisi vapaaehtoisuuteen, ja palvelun ajalta maksettaisiin työttömälle työnhakijalle työttömyysetuutta samoin edellytyksin kuin muulloinkin työnhakijan ollessa työtön.

Vaikkakaan olemassa olevan tutkimustiedon valossa emme pysty arvioimaan muutoksen työllisyysvaikutuksia, näen tässä hankkeessa paljon potentiaalia. Työttömyyskassoihin kuuluu lähes kaksi miljoonaa palkansaajaa ja yrittäjää, ja kassoilla on suora yhteys erityisesti työttömiin jäseniinsä. Työllisyyspalveluiden parantaminen ja tehostaminen ovat keskeisessä osassa työllisyyden vahvistamisessa ja ennen kaikkea uudelleen työllistymisen nopeuttamisessa. Päävastuu on toki julkisia työvoimapalveluita järjestävillä työllisyys-

Punkt i protokollet PR 41/2024 rd

alueilla, mutta myös yksityisten työvoimapalveluiden, kuten tämän esityksen osalta työttömyyskassojen, roolia tulee jatkossa vahvistaa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan kesällä 2024. Laki olisi tarkoituksenmukaista saattaa voimaan mahdollisimman pian, jotta kassat voivat tehdä tarvittavia valmisteluita palveluiden tarjoamisen käynnistämiseksi.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Reijonen, olkaa hyvä.

15.45 Minna Reijonen ps: Arvoisa puhemies! Tämähän on oikein hyvä ajatus, että työttömyyskassat voivat tehdä yhteistyötä jäsentensä kanssa, koska siinähan just se kohtaantongelma, mikä on ollut, tavallaan poistuu. Varsinkin siellähan tiedetään nimenomaan ne henkilöt, jotka ovat sopivia johonkin asiaan, ja se, mistä löytyy työvoimaa. Tämä on todella hyvä, olisi ollut tervetullut jo vuosia, vuosia sitten, kymmeniä vuosia sitten, tämä esitys. Mietin sitä, että kun tämähän ei korvaa kuitenkaan tämmöisiä julkisia palveluita, vaikka totta kai se helpottaa sitä julkisen puolen työtaakkaa, niin seurataanko sitä, minkä verran se tulee helpottamaan jatkossa?

Tosi tervetullut uudistus. Kiitos siitä ja hyvästä esittelystä ministerille.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Piisinen, olkaa hyvä.

15.46 Jorma Piisinen ps: Arvoisa puhemies! Nyt esitetyillä muutoksilla annetaan työttömyyskassoille mahdollisuus tarjota henkilöjäsenilleen työllisyyttä tukevia palveluita. Työttömyyskassa voisi tarjota työnvälitystä, tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita, asiantuntija-arviointeja, valmennuksia sekä muita näihin verrattavissa olevia palveluita jäsentensä työllistämisen ja työllisyyden tukemiseksi. Työttömyyskassan tarjoamat palvelut olisivat yksityistä työvoimapalvelua, jolla ei korvattaisi julkisia työvoima- ja yrityspalveluita. Palvelujen tarjoaminen perustuisi kokonaisuudessaan vapaaehtoisuuteen. Kassan jäsenille palveluihin osallistuminen olisi vapaaehtoista, eikä palveluun osallistumatta jättäminen johtaisi työttömyysetuuden menetykseen, eikä osallistumisesta myöskään maksettaisi korotusosia tai kulukorvauksia.

Vaikutukset kotitalouksiin riippuvat siitä, kuuluuko henkilö kassaan vai ei. Kassaan kuulumattomat henkilöt eivät pystyisi hyödyntämään esimerkiksi kassan tarjoamia ohjauspalveluita, asiantuntija-arviointeja tai valmennuksia. Myös kassaan kuuluvien kohdalla vaikutukset olisivat kassakohtaisia, sillä kaikki kassat eivät välttämättä tarjoaisi palveluita ollenkaan ja myös palveluiden taso ja laajuus vaihtelisi todennäköisesti kassoittain. Muutos voi johtaa ainakin joissakin tapauksissa työttömyyskassojen jäsenmaksun nousemiseen.

Työttömyyskassojen tarjoamat palvelut täydentäisivät julkisia työvoimapalveluja. Henkilöillä, jotka eivät olisi oikeutettuja kassan järjestämiin palveluihin, olisi edelleen mahdollisuus saada työvoimaviranomaisen järjestämiä palveluja samoilla edellytyksillä kuin ennen muutosta. Palveluihin osallistumattomuudesta ei voitaisi asettaa korvauksetonta määräaikaa, eikä palveluun osallistumisen ajalta maksettaisi työttömyyspäivärahan korotusosia tai kulukorvauksia. Työvoimaviranomaisten resursseilla voi olla vaikutusta työllistymispalveluiden vaikuttavuuteen. Työttömyyskassojen laajentuneiden tehtävien kannalta on epäselvää, missä määrin uudistus kasvattaisi kokonaisresursseja, joita käytetään työnhakijoiden tukemiseen.

Punkt i protokollet PR 41/2024 rd

Nähtäväksi jää, kuinka moni hakeutuu vapaaehtoisesti työttömyyskassojen vapaaehtoisesta työllistymistä tukevan palvelun piiriin ja miten palveluiden tarjoaminen vaikuttaa työttömyyskassojen jäsenmaksujen suuruuteen. Lähtökohtaisestihan tässä on kyse siitä, että työttömyyskassat vapaaehtoisesti omalla kustannuksellaan pyrkivät löytämään työnantajia ja työntekijöitä ja yhdistämään heitä toisiinsa, ja heillä on motiivina se, että he pystyisivät omalta osaltaan vähentämään myöskin itselleen kuuluvia kustannuksia työttömyyskorvauksien vähenemisenä. Muistaakseni hallitusneuvotteluissa tässä puhuttiin valtavista summista, puhuttiin jopa kymmenien miljoonien viikoittaisesta summasta, mikäli tässä onnistutaan täydellisesti, eli se on merkittävää toimintaa. Toivottavasti tämä palvelu lähtee sujumaan tarkoitetulla tavalla ja saadaan näitä tuloksia aikaiseksi. Jos nämä palvelut aiheuttavat näiden jäsenmaksujen reiluja korotuksia, se on tietysti omiaan vähentämään sellaisten työntekijöiden kassajäsenyyttä, jotka kokevat olevansa ammattinsa puolesta hyvässä työllisyysasemassa tai eivät tulotasonsa vuoksi sitten ole kykeneväisiä maksamaan näitä kohonneita jäsenmaksuja.

Arvoisa puhemies! Tässä vaiheessa erittäin suuri kiitos ministerille hyvästä esityksestä. Pidän työllisyyspalveluiden tarjoamisen sallimista yksityisille työttömyyskassoille erittäin hyvänä asiana. Vapaaehtoisuutensa vuoksi se ei ole pois keneltäkään, mutta sillä voidaan edistää merkittävästi työnhakijoiden työllistymistä. Ja ennen kaikkea tässä on niitä paljon kaivattuja lisäresursseja TE-palveluiden avuksi. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Juvonen, olkaa hyvä.

15.51 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Käsittelyssä on hallituksen esitys eduskunnalle työttömyyskassojen tehtävien laajentamista koskevaksi lainsäädännöksi, ja tämän esityksen mukaan työttömyyskassoille annettaisiin mahdollisuus tarjota jäsenilleen työllisyyttä tukevia palveluja. Se tarkoittaisi sitä, että työttömyyskassa voisi tarjota työnvälitystä, tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita, asiantuntija-arviointeja, valmennuksia sekä muita näihin verrattavissa olevia palveluita jäsentensä työllisyyden tukemiseksi.

Tämä hallituksen esitys on hyvä ja erittäin mielenkiintoinen. On tärkeää, että hallitus tekee kaikkensa edistääkseen sitä, että työ ja tekijä kohtaisivat toisensa mahdollisimman nopeasti työllistymisen aikana, työttömyyden jälkeen, jos sellainen kohdalle tulee, jotta mahdollisimman pian työllistyisi. Miten tämä mahtaisi sitten onnistua? Totta kai varmasti suuria haasteitakin siellä on: millaisia palveluja, minkä taseisia ja laatuksia eri työttömyyskassat sitten mahdollisesti tarjoaisivat, ja miten ne kykenisivät tähän toimintaan, sillä kyse on myös resursseista ja kaikki maksaa.

Työttömyyskassa voisi ottaa tämän uuden tehtävän hoitaakseen vain kassan kokouksen päätöksellä, ja kassan kokous voisi päättää, että työttömyyskassa luopuu työllisyyttä tukevasta toiminnasta. Eli palvelujen tarjoaminen perustuisi vapaaehtoisuuteen, ja työttömyyskassa päättäisi itse, haluaako se tarjota palvelua ja missä laajuudessa mahdollisesti.

Arvoisa puhemies! Mielenkiinnolla jään seuraamaan tämän lakiesityksen käsittelyä ja sitä, mitenkä tämä saatetaan voimaan. Kyseessä on hyvä ja tärkeä asia. Se laajentaa toki työttömyyskassojen toimintaa. Tällä hetkellä työttömyyskassan tehtäviin kuuluu myös muiden etuuksien ja korvauksien kuin vain työttömyysturvalaissa tarkoitetun ansioturvan järjestäminen. Eli esimerkiksi työttömyyskassa toimeenpanee myös työttömyysturvalaissa tarkoitettua liikkuvuusavustusta ja muutosturvarahaa. Mutta neuvonta, ohjaus sekä työn

Punkt i protokollet PR 41/2024 rd

ja tekijän yhdistäminen on äärettömän tärkeää tänä päivänä. Hallituksen tavoitteena on lisätä työllisyyttä, ja tämä esitys on yksi keino siihen. — Kiitos paljon.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

15.53 Lauri Lyly sd: Arvoisa puhemies! Tämähän on sillä tavalla hieno ja hyvä hanke, että nämä työttömyyskassat itse ovat olleet aloitteellisia tästä ja ovat halunneet tällaista palvelua laventaa sen oman toimintansa osalle, ja siinä mielessä on hyvä maaperä asialle. Voidaan ajatella, että kun meillä on nyt 13—14 kassaa tällä hetkellä, tämä tulee olemaan eri kassoissa varmasti erityyppistä. Itse uskon, kun täällä on työnvälitykseen, neuvontaan, ohjaukseen, valmennukseen, asiantuntija-arviointiin ja tällaisiin liittyviä asioita, että eniten hyödynnetään sitä, että ilmoitetaan niistä avoimista työpaikoista ja tavallaan siinä kassan jäsenten piirissä käytetään sitä välinettä hyväksi — kun sinne kassaan ollaan muutenkin yhteydessä, niin siellä näkyy niitä avoimia työpaikkoja. Minä luulen, että se alkaa siitä, ja sitten ehkä kassojen omasta kyvystä riippuu, kuinka paljon ne laajentavat sitten eri asioihin. Tämä antaa kassojen kehittämiselle ihan uuden ulottuvuuden.

Sitten tämä jäsenmaksu. Kassojen jäsenmaksu on käytännössä sen hallinnon pyörittämistä, eli käytännössä jäsenmaksuilla katetaan se henkilöstö, joka pyörittää sitä kassaa, maksaa niitä työttömyysturvaetuksia. Se lähtee muutamasta eurosta kuukaudessa, voi olla jäsenmaksun yhteydessä 0,3, 0,5, ja joskus, kun on työttömyys korkealla, jopa yksi prosenttiyksikkö palkasta, mutta se on kuitenkin tätä suuruusluokkaa kaiken kaikkiaan. Minä luulen, että tähän jäsenmaksuun tässä voi tulla paineita, ja olen samaa mieltä kuin täällä aiemmin on tullut esille.

Toinen paine tässä tulee olemaan se, mitä osaamista kassalla on tälle alueelle. Nyt vielä tällä hetkellä heillä ei ole tätä osaamista, ja tämä on yksi semmoinen asia. Joskus aikoinaan, kun olin itse Sähköliiton puheenjohtajana, me keskusteltiin, että Sähköliitossa kassa voisi tehdä tätä työpaikoista ilmoittamista. Että näin se aika menee eteenpäin ja näitä asioita tulee vastaan tässä myöhemminkin.

Näiden työttömyyskassojen oma aloitteellisuus tuo tähän mukaan semmoisen asian, että nyt seuraava rajapinta on sitten se TE-uudistus, joka tulee vuoden 25 alusta, että kassat ja sitten TE-uudistuksen toimijat löytävät toisensa ja pystyvät hyödyntämään niitä tietopohjia hyvin. Tämä on yksi semmoinen asia.

Työttömän kannalta tämä voi tuoda enempi sellaisen tilanteen, että meillä on vähän niin kuin yksi luokku, mistä sitä työttömyyskassapalvelua saadaan. Sieltä saadaan se työttömyysturva, mutta voi myöskin löytyä uusi työpaikka, ja se on tavallaan yksi tämmöinen asia. Olen samaa mieltä kuin ministeri toi esille, että tässä voi olla semmoista potentiaalia, jota me emme vielä näe. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Sirén, olkaa hyvä.

15.57 Saara-Sofia Sirén kok: Arvoisa puhemies! On helppo olla samaa mieltä. Ja tässäkin on kysymys juuri siitä hallituksen tavoitteesta edistää työllisyyttä ja parantaa työvoimapalveluita nyt, kun tehdään myös toimia, joilla työn vastaanottamisesta halutaan aina kannattavaa ja siihen halutaan kannustaa. Myöskin tällä esityksellä pyritään siihen, että työn löytäminen olisi mahdollisimman sujuvaa.

Punkt i protokollet PR 41/2024 rd

Nythan on niin, että tämänhetkinen lainsäädäntö ei mahdollista sitä, että työttömyyskassat voisivat tällaisia työvoimapalveluita tarjota, ja kun tätä on esitetty ja hallitus on siihen tarttunut, niin on oikein hienoa, että muutetaan lainsäädäntöä niin, että jatkossa on mahdollista myös työttömyyskassojen tarjota tukea työllistymisessä. Tämähän ei rajoitu vain työttömiin työttömyyskassojen jäseniin, vaan tarkoitus on, että palveluita voi kohdentaa myös sellaisille ihmisille, jotka ovat vaikka työttömyysuhan alla. On erilaisia tilanteita — työpaikoilla on määräaikaista työsuhteita, jotka ovat tulossa päätökseen, tai on työpaikan vaihto jostakin syystä edessä — ja pidän kyllä hyvänä sitä, että tällainenkin keino on otettu mukaan keinovalikoimaan, kun mietitään, miten tällaisissa tilanteissa voidaan ihmisiä tukea ja auttaa työllistymään mahdollisimman nopeasti.

Niin kuin työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan varapuheenjohtaja Lyly tuossa edellisessä puheenvuorossaan totesi, niin nämä palvelut, joita työttömyyskassat voisivat tarjota, ovat esimerkiksi työnvälitystä, tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita, asiantuntija-arviointoja, valmennuksia sekä muita näihin verrattavissa olevia palveluita, tarkoituksena kuitenkin nimenomaan sitä työllisyyttä edistää.

Ja tuntuu kyllä hyvin rohkaisevalta ja innostavalta, että useassa puheenvuorossa on nostettu esille, että tämänkaltaisen lakimuutoksen myötä voi avautua myös sellaisia mahdollisuuksia, joita ei vielä osata ajatellakaan. Eli tämäkin esitys toivotetaan tervetulleeksi, ja meidän valiokuntamme tämän käsittelee asianmukaisella tavalla.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Viitala.

16.00 Juha Viitala sd: Arvoisa puhemies! Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työttömyyskassalakia, ja sille asialle jonkinnäköistä tilausta selvästi tämänkin keskustelun tiimoilta voi todeta. On lähtökohtaisesti hyvä lisätä työllistymisen keinovalikoimaa, jotta päästään siihen tavoitteeseen, että kaikki käytettävissä oleva työpanos olisi työmarkkinoiden käytössä. Työnvälitys-, tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut ovat kaikki usein tarpeen työn hakemisessa, ja näitä palveluita kassat tulevaisuudessa voisivat sitten tarjota.

On syytä nostaa esiin se, että työttömyyskassan tarjoamat palvelut olisivat yksityistä työvoimapalvelua, jolla ei korvattaisi julkisia työvoima- ja yrityspalveluita, ja palveluihin osallistuminen perustuisi vapaaehtoisuuteen. Tämä on aivan oleellinen asia tässä, jotta tällainen muutos saadaan sujuvasti läpi vietyä läpi ja käytäntöön.

Huomionarvoista on tässä myös se, että kun äskeisessä asiakohdassa puhuimme tästä TE-palveluiden siirtymisestä kuntien vastuulle — ja heidän perusvastuitaan ei liene tarpeen muuttaa — että tässä tulisi vain tammoinen uudenlainen työkalu työllistymiseen. Kuitenkin nämä tähtäävät samaan asiaan eli siihen, että ne palvelut olisivat lähempänä työttömyyden juurisyitä ja työnhakija ja työpaikka kohtaisivat toisensa nopeammin.

Asian yhteydessä on kuitenkin hyvä huomioida se, että näitä palveluita tarjoavat työttömyyskassat tarvitsevat siihen myös osaamista, kuten edustaja Lyly tuossa toi edellisessä puheenvuorossa esille. Tätä osaamista tarvitaan, jotta tämä palvelu sitten pystyy tuottamaan sitä lisäarvoa, mitä tällä haetaan, ja siihen kuluu kuitenkin myös työpanosresursseja sekä myös rahallisia resursseja.

Tässä esityksessä on hyvää ideointia ja itse asiassa vähän samoja elementtejä, mitä on sairauskassojen maailmassa. Tämä ei kuormita julkista taloutta, vaan asian yhteydessä toimitaan niin sanotusti kollektiivin omilla rahoilla. Tässä on kuitenkin syytä ottaa esille se

Punkt i protokollet PR 41/2024 rd

asia, että pitää ainakin uskoa ja toivoa, että kassojen muut palvelut eivät sitten kärsi tämän lisätoiminnan myötä.

Tämä on silläkin tavalla kyllä tervetullut esitys, että kun tässä salissa on aika paljon työlisyysasian ympärillä käytetty keppiä, niin nyt on haettu aidosti sitten tämmöistä uudenlaista työkalua tähän mukaan, eli se on ihan hienoa ja toivottavaa ja tervetullutta tähän saliin myös.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Bergbom.

16.02 Miko Bergbom ps: Arvoisa rouva puhemies! Tämä on kyllä oikein tervetullut esitys, ja näkisin myös, että sellainen esitys, joka ei ole keneltäkään pois, vaan tässä nimenomaan helpotetaan tavallaan sellaista turhaa byrokratiaa, etteivätkö kassat voisi tarjota myöskin näitä palveluita niihin kassaan kuuluville ihmisille. Jos ajatellaan, että kassoissa on tällä hetkellä noin kaksi miljoonaa palkansaajaa, ja sitten jos siellä esimerkiksi palkansaaja joutuu työttömäksi tai lomautetuksi, niin se on varmaan sekä työnhakijan että kassan intressien mukaista, että hän työllistyy mahdollisimman nopeasti, jolloin voidaan kyllä nähdä, että tällä toimenpiteellä olisi paljonkin positiivisia vaikutuksia. Hallituksen esityksestäkin käy ilmi, että ihmiset, jotka kassoihin kuuluvat ja sitten esimerkiksi ansiosidonnaista saavat, kirjautuvat näiden palveluiden piiriin keskimäärin 4—5 kertaa kuukaudessa. Sitten olisi aika luontaista, että kun sinä olet sen yhden luukun sisällä, niin sinä tavallaan törmäisit jo siellä sisällä näihin palveluihin, mitä nämä kassat tarjoavat, sen sijaan, että sinun tarvitsisi seikkailla monelle muulle alustalle.

On ihan totta, että tämä tavallaan ei ole pois myöskään sieltä julkisen palveluntuottajan puolelta, TE-palveluista. Mutta sitten minä näkisin, että tässä on ehkä myös osittain vähän kaksi erilaista kohderyhmää. Ne eivät ole ihan ristiriidassa. Eli tämä vaan on positiivinen asia, että tavallaan mitä paremmin ja nopeammin ihmiset työllistyvät, niin se on sekä sen kassan etu että sen yksilön etu.

Tanskassahan tämä on käytössä, tosin sillä erolla, että Tanskassa niille työttömyyskassoille on käsitykseni mukaan varattu myös siinä mielessä viranomaisille luettavia tehtäviä, että heillä on oikeus myös asettaa näitä niin sanottuja seuraamusmaksuja, jos ei osallistu näiden kassan tarjoamien palveluiden piiriin. Mutta sitähan tähän Suomen esitykseen ei sisälly, vaan se on sitten edelleen viranomaisten tehtävä.

Mutta kaiken kaikkiaan tämä on oikein positiivinen, ja näkisin, että tällä yksinkertaisesti ei voi olla hirveästi negatiivisia vaikutuksia. Odotan kyllä hirveän innolla tämän esityksen valiokuntakäsittelyä. Tästä hyötyvät sekä työntekijät ja toivottavasti myös työnantajat. Mitä nopeammin ihmiset työllistyvät, niin se on sekä yksilön etu että koko yhteiskunnan etu ja tässä tapauksessa myös kassojen etu, koska mitä vähemmän ollaan ansiosidonnaisella, niin sitä vähemmän se rasittaa myöskin niiden kassojen tavallaan taloutta, ja se on kaikkien etu sen jälkeen. — Kiitoksia tästä oikein paljon ministerille.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Marttila.

16.05 Helena Marttila sd: Arvoisa rouva puhemies! Meinasin alkuun, etten ota tässä puheenvuoroa, mutta kun edustaja Bergbom otti esille, että onko tässä jotain negatiivista, niin halusin kuitenkin puheenvuoron käyttää.

Punkt i protokollet PR 41/2024 rd

Alkuvuodesta herätti huomiota Keskuskauppakamarin toimitusjohtajan kommentti siitä, kun hän kehotti työnantajia palkkaamaan YTK:n jäseniä eikä ay-liikkeen. Nyt kun vielä vastuuministerikin on paikalla, ja evästyksenä valiokuntakäsittelyyn: miten varmistetaan, että tästä ei tule jonkinlainen omanlaisensa työllistymispooli tai ohituskaista näiden kassan jäsenien työllistymiseen? Sen halusin vielä tässä nostaa pöydälle.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Satonen.

16.06 Työministeri Arto Satonen: Arvoisa rouva puhemies! Kiitos ensinnäkin tämän esityksen saamasta hyvästä vastaanotosta. Tämähän tosiaan meni juuri niin kuin täällä mainittiin, että kassat itse lobbasivat tätä hallitusohjelmaneuvotteluissa, kuten varmaan ainakin edustaja Piisinen hyvin muistaa. Ja aivan kuten Piisinen puheenvuorossaan myös sanoi, niin jo pelkästään sillä, jos vaikka keskimääräinen työllistymisaika lyhenisi viikollakin tai kahdella, olisi jo huomattava vaikutus julkiseen talouteen mutta totta kai myös sille työnhakijalle, jotta hän työllistyy nopeammin, ja myöskin kassalle sitä kautta, että kassasta menee vähemmän rahaa.

Ja aivan kuten edustaja Bergbom sanoi, niin en myöskään näe, että tämä on keneltäkään pois. Tähän Rantasen [Helena Marttila: Marttila!] — anteeksi, anteeksi — kysymykseen, että tämä esityshän ei tee mitään eroa sen suhteen, onko kyse YTK:sta vai liittojen kassasta, vaan kaikki voivat aivan samalla tavalla tätä palvelua tarjota halutessaan. Se on sitten ihan eri keskustelu, joka siihen aiheeseen liittyy.

Tässä, taisi olla Bergbomin puheenvuorossa, viitattiin myös tähän Tanskaan. Tanskasta tämä idea varmaan on alun perin kopsattu. Tanskassahan todellakin näillä kassoilla — olen käynyt myös tutustumassa siihen malliin ja tiedän, että työelämä- ja tasa-arvovaliokunta kävi myös — on ihan huomattava rooli, eli niillä on myös todellakin näitä viranomaisrooleja. Jos oikein ymmärsin sen heidän järjestelmänsä, niin siellähän kassan jäsenet lähtökohtaisesti ensin ovat nimenomaan kassan palvelujen piirissä ja vasta työttömyyden pitkitäessä sitten siirrytään kunta puolen palveluiden piiriin. Meillähän ei mennä nyt siihen, vaan meillähän tämä on niin kuin täydentävä malli. Mutta jos tästä saadaan positiivisia kokemuksia, niin voi olla — kun Lyly viittasi siihen, mitä oli kymmeniä vuosia sitten puhuttu — että joskus kymmenien vuosien päästä näitä kassoja hyödynnetään vieläkin enemmän, eli tämä on nyt se lähtölaukaus tälle puolelle ja sitten nähdään, saavutetaanko tällä sellaista lisäarvoa, joka on merkittävä. Sitten sen jälkeen voidaan harkita, onko syytä antaa näille kassoille sitten vieläkin isompi rooli.

Mutta joka tapauksessa — siihen taisi viitata Viitala tai joku, tai taisi olla itse asiassa Reijonen — tämähän tekee sen, että kyllähän tämä sitä kuormaa TE-palveluista joka tapauksessa pienentää, kun osa työnhakijoista tulee työllistymään kassojen prosessien kautta. — Kiitos.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet, som grundlagsutskottet och social- och hälsovårdsutskottet ska lämna utlåtande till.